

Vén Zoltán rézmetszete, C2

anyagban a legújabb alkotás Vén Zoltán 2000-ben készült rézmetszete. A Svájcban élő Vermes Júlia részére készült, igen szellemes kisgrafikát mi is bemutatjuk.

Egy másik cikk Lou Strik művészetéről szól, akit a lap a "a legidősebb és leghíresebb" holland exlibris-művésznek nevez.

A japánok THE NIPPON EXLIBRIS ASSOCIATION NEWSLETTER című, 16 oldalas folyóiratának 116. számában először jelent meg az európai exlibris-újságokról szóló lapszemle. Ez azért figyelemre méltó, mert a lap általában csak japán művészekkel foglalkozik. Most néhány európai lapról is említés történik, igaz, hogy egy-egy mondatnál nem hosszabb terjedelemben. Lapunkról eddig még nem történt említés.

A Barcelónában megjelenő EX-LIBRIS c. szaklap 24. számában arról emlékezik meg, hogy 12 évvel ezelőtt alakult

a Katalán Exlibris Egyesület. Ugyanitt hozzánk is "közelálló" témát, a 20. század elejének bécsi, szecseszsiói ex librisait ismerteti Scheffer osztrák mérnök-gyűjtő. Illusztrációi között olyan neves művészek alkotásai láthatók, mint Koloman Moser vagy Oskar Kokoschka.

A katalán exlibris-művészek felsorolását tartalmazó, immár IV. közleményükben *Oriol Divi* neve is sorra került. Neve alatt hosszasan sorolják fel, kik részére készített könyvjegyet az Európaszerte tisztelt pap-művész. Íme a tekintélyes magyar gyűjtői névsor: Bodnár Sándor, Csányi István és felesége, Demeter Jenő, Ebergényi Tibor, Gyenge Gabriella, Katona Gábor, Kelemen Béla, Krier Rudolf, Lenkey István és családja, Palásthy Lajos, Pittmann Márton, Szepesváriné Rácz Mária, Semsey Andor és családja, Túri Tóth Tibor. (Az Erdélyben élt Elekes Vencel keresztnéve szerint a V-betűnél szerepel.)

A NORDISK EXLIBRIS TIDSSKRIFT 2001/2. számában Klaus Rödel abból az alkalomból közöl cikket, hogy 60 éves a dánok exlibris egyesülete, lapjuk pedig elérte az 53. évfolyamot. Az utóbbi 23 évben 200-nál több kiállítást rendeztek, az Exlibristen kiadó pedig 1967 óta 350 kiadványt jelentetett meg.

A dániai egyesület életének kimagasló eseménye volt két nemzetközi kongresszus. Az elsőt 1972-ben Helsingörben, a másodikat 1988-ban Frederikshavn-ban rendezték. Írását a szerző azzal a gondolattal fejezi be, hogy bár nem dicsekedhetnek sok gyakorló exlibris-alkotóval, Dánia az exlibris-művészet igen aktív országai közé számítható.

Könyvszemlénkben az ausztráliai ex libriséről szóló kötetet ismertetik. A földrész grafikai kultúrájáról nincs sok információnk, így meglepetésként hatott, hogy a kiadvány 5 000 darab, ottani könyvjegy adatait tartalmazza.

A L'EX LIBRIS FRANÇAIS nemcsak tartalmas cikkei, hanem szinte az egész világra kiterjedő lapszemléje miatt is az élen áll laptársai között. Az év nyarán megjelent 219. számukban 14 ország 19 exlibris folyóiratát ismertetik ebben a rovatukban, így a francia közönség is értesült a KBK-ban történt változásokról és az egyesület megújulásáról.

A lap mellékletében arról ad hírt, hogy a Belgrádban működő Francia Kulturális Központ pályázatot írt ki olyan ex libris megalkotására, amelyet beragasztani kívánnak 20 000 kötetes könyvtáruk minden darabjába. A pályázat feltételei a mostani KISGRAFIKA utolsó oldalán olvashatók.

H Í R E K

A Miskolci Galériában a közelmúltban rendezett nagyszabású életmű-kiállítása után július folyamán Budapesten, a Duna Galériában láthatta a közönség Tellingner István kiállítását. A Dráva utcai kiállítóhelyiségben kizárólag nagyméretű festményeit állította ki az 1940-ben Munkácson született és jelenleg Miskolcon élő grafikusművész, akinek neve kisgrafikai révén jól ismert a gyűjtők körében is. (A Miskolci Galéria által kiadott, róla szóló reprezentatív kötetet lapunk 1997/2. számában Király Zoltán ismertette.) A rendkívüli műgonddal rendezett tárlaton látott, pasztell- és vegyes technikával készült absztrakt festmények az 1996-tól 2001-ig terjedő időszak termékei. Tellingner István tárlata – színvonalas anyagára tekintettel – Budapest nyári kulturális életének jelentős eseménye volt.

A Szerkesztőbizottság örömmel és köszönettel nyugtázza az Olvasók elismerő vélemény-nyilvánítását, melyet lapunk megújult formájával kapcsolatban szóval és írásban kifejeztek! Egy Svájcból érkezett levélből idézzük az alábbiakat:

"Örömmre szolgált, milyen pozitív változásokat lehet benne észlelni. Jobb a papír, jobb a nyomás. Tartalmilag is sok érdekes cikk olvasható a lapban. A KBK megélelnekült életéről is érdeklődéssel olvastam."

Sikert aratott a dr. Lenkey István által összeállított, legújabb tartalomjegyzék is. Egy olvasónk véleménye: "Különös köszönet a nagyszerű tartalommutatóért. Jó szempontok szerint lett összeállítva, jól kezelhető, igazi segítség a gyűjtőknek." Többek kérdésére közöljük, hogy az esztendő első két lapszámának összeállítását Vincze László grafikusművész-tárgyunk "társadalmi munkában" végezte, amit ezúton is köszönünk!

Továbbra is várjuk a lap formáját és tartalmát illető olvasói megjegyzéseket!

A nagy múlttal és értékes művészeti hagyományokkal rendelkező Debrecenben, a hagyományok ápolása érdekében a múlt évben megalakult a Grafikusművészek Ajtosi Dürer Egyesülete. Ez év június 7-én a debreceni Mű-Terem

Galériában rendezték meg bemutató kiállításukat, amelyen az egyesület húsz művésze állította ki alkotásait. A megjelenteket Debrecen Város Önkormányzata Kulturális Bizottságának elnöke, *Dr. Mazsu János* köszöntötte, majd *Sz. Kürti Katalin* művészettörténész nyitotta meg a tárlatot.

Budapest X. kerületében a Pataki Művelődési Központban június 8-án millenniumi képzőművészeti kiállítás nyílt. A tárlaton a Kőbányai Képző- és Iparművészek Egyesületének 25 tagja szerepelt. A sok nívós festmény, szobor, fotó és textil mellett a kisgrafikát *Kőhegyi Gyula* történelmi tárgyú alkotásai méltó színvonalon képviselték.

Nem a kisgrafikával kapcsolatos, de mivel gyűjtése ahhoz hasonlóan nagy népszerűségnek örvend, felhívjuk a figyelmet az Iparművészeti Múzeum egy újabb kiállítására, amelynek a címe: *Párizsi anizs 1900*. A júniusban megnyílt és szeptember 16.-áig látogatható kiállításon képeslapok és dokumentumok láthatók a 19. század végét jelző, jelentős magyar sikerrel járó világeseményről. A látványos tárlat megrendezése tagtársunk, *dr. Horváth Hilda* művészettörténész immár sokadik érdeme.

Budapesten a Károly körüti *Passage* galériában július folyamán volt látható *Olexa József* grafikusművész kiállítása. Egyesületünk tagja ez alkalommal kis- és nagyméretű, igen magas színvonalú olajfestményeket mutatott be, de egy mappában megcsodálhatták a látogatók nagyméretű rézkarcainak impozáns sorozatát is. A művésznek egy másik kiállítása is nyílt a Budapesti Hilton Dominikánus Kerengőjében, ez július 28.-tól szeptember 14.-ig volt megtekinthető. A címe: *Nemes angol tájak*, amelyet *Berta Tibor* szépíró nyitott meg, *Schellenberg Matthew* és *Caroline* zenei közreműködésével.

Szép kiállítások sorát rendezte meg az idei nyáron is Balatonlellén a Kapoli Múzeum és Galéria. Június 23.-án a *Németh Imre Lajos* grafikus-festőművész alkotásaiból megrendezett tárlatot nyitotta meg *Szűcs László*, Balatonlelle város polgármestere, a művészt pedig a galéria vezetője, *Ligeti Gábor* mutatta be a megjelenteknek. Zenei közreműködőként *Istvánfi Yvett* szép régi népdalokat énekelt.

Július 21.-én ugyanitt *Kádár Katalin* festő- és grafikusművész alkotásaiból láthatott szép válogatást a megjelent népes közönség. Az 1972 óta rendszeresen kiállító, sokoldalú művész ezúttal is többféle műfajban, különféle technikákkal készült alkotásokat mutatott be: tus- és ceruzarajzokat, szitanyomatú és vegyes technikájú képeket, egyszínű és színes rézkarceket, akvarelleket.

A Galéria mindkét kiállításán a helyiségeket *Hídvégi Mária* kézműves munkái díszítették; ez utóbbin pedig *Farkas Dávid* és *Ligeti Péter* népi hangszeres zenével tették még hangulatosabbá és élvezetesebbé az alkalmat.

Németh Imre Lajos rézkarca, C3

Helyesbítés: előző számunk Hírek rovatában (15.-ik old.) az első, maratoni hosszúságú mondat két hibával, illetve elírással jelent meg, amelyet ezúton korrigálunk. A mondat helyesen így hangzik: "Leporellószerűen hajtogatott, három lapos, színes reprodukciókkal nyomtatott meghívó invitálta az érdeklődőket az egykori kőszegi katona-iskola Hunyadi Mátyás Baráti Köre nevében a *Három vitéz szegénylegény* című, a budapesti Parlament Kávéház Galériája 2001. Május 7-ikén megnyílt kiállítására".

Valamennyi érintett, a kiállítók és olvasóink szíves elnézését kérjük.

K Ö N Y V E S P O L C

EX LIBRIS - BUCHEIGNERZEICHEN - KLEINGRAFIK

(A Svájci Exlibris Club évkönyve, Nr. 41-2001.)

A svájci gyűjtők újabb évkönyve 68 oldal terjedelemmel, az évek óta megszokott igényes külalakkal jelent meg. Sok illusztráció mellett egy eredeti ex librist is tartalmaz: Oswald Hennig P7/2 technikával készült lapját.

Első cikküket *dr. Roland Scotti* írta, a Brücke művészcsoporthoz egykori tagja, Ernst Ludwig Kirchner (1880-1938) ex libriseiről esik szó az írásban. Ezekből 14-et képből is bemutatnak. Kirchner 19 lapból álló kisgrafikai alkotásjegyzéke ugyancsak megtalálható a kiadványban. Ezt kedves lipcsei barátunk, *Horst Gebauer* állította össze.

A továbbiakban a Davos városában készült ex librisekről, valamint az alpesi világot ábrázoló ilyen lapokról közölnek cikket. Igen érdekes *Brigitte Fuchs* írása, melyben ismerteti azokat az exlibris-csereajánlatokat tartalmazó leveleket, amelyek a század elejéről származnak, és egy neves svájci gyűjtő hagyatékából kerültek árverés útján a szerzőhöz. A csereanyagot kísérő levelek udvarias (néha több nyelven is történt) megfogalmazása ma is időszerű tanulsággal szolgál.

Soós Imre